kasutatud, kas meil ei kulutata tihti väärarusaamise ja mitteteadlikkuse tõttu üleliigselt kapitali.

Üheks meie ehitustegevuse paheks on liiga suur puumaterjali eelistamine. Statistilised andmed näitavad, et Eestis iga aasta mahutatakse uutesse püstitatavaisse hoonetesse üle 26 miljoni krooni. Sellest kapitalist läheb puuehituste peale umbes 75% ja kiviehitistele 25%.

On üldiselt teada, et kiviehitus tuleb samasuurest puuehitusest ca 25% kallim. Tavaliselt lähtubki ehitaja-majaomanik sellest, et temal tuleb puuelamu ehitamine odavam. Kui aga arvestada, et puuhoone kõduneb kaks korda kiiremalt, on tuleohtlik, nõuab iga aasta suuremaid jooksva remondi kulusid ja tulekindlustuse-makse, siis peaks olema selge, et ehitamise momendil kättesaadud odavus on vaid näiline. Võttes aluseks ainult kapitali amortiseerimist ühe ja teise liigi hoonete juures ja jättes kõrvale teised eelpool nimetatud tegurid, näeme reljeefselt seda vahet. Üle riigi mahutatakse iga aasta puuehitustesse ca 19,5 miljonit krooni. Võttes puuehituse kõdunemise ajaks keskmiselt 50 aastat, on kogu riigis iga-aastane puuehitustesse mahutatud varanduste väärtuse kahanemine 390 000 krooni. Kui aga need samad hooned oleksid ehitatud kivist, oleksid nad läinud maksma küll 25% enam, s. o. 26 miljonit kr., amortiseeruks nad aga keskmiselt 100 aasta jooksul, seega oleks aastane kapitali kustumine 260 000 krooni, mis tuleks iga aasta kohta 130 000 krooni vähem. Veel enam räägib tulekindlate ehituste kasuks see summa, mis läheb kaduma põlengute kaudu. Ehk küll on raske arvudega näidata selle suurust, siiski võib julgesti öelda, et see ületab eelmise summa.

Teiseks olulise tähtsusega küsimuseks on korteri ruumide otstarbekohane ja ökonoomselt lahendatud jaotus. See ülesanne on pandud meie arhitektide ja inseneride peale. Põhimõtted õigeks ruumide paigutamiseks on üldiselt kõigile teada, kuid siiski leidub väga palju halva ruumidejaotusega kortereid. Tihti esineb elamuid, kus mööbli paigutamine on juhuslikkude uste-akende avade tõttu raskendatud või halvemal juhul koguni võimatu. Samuti on ruumide järjestus selline, et elanikel neid kasutades tuleb teha asjatult pikki käike, näit. perenaistel säärastes korterites, kus köök on viidud söögitoast põhjuseta liig kaugele. Ka paigutatakse mitmesugused vesivarustusega ruumid arutihti üksteisest kaugele, mis nõuab igale vastavale ruumile eri-torustiku ehitamist ja toob kaasa jällegi liigseid kulusid jne.

Veel praegugi omandavad mitteteadlikud majaomanikud omale niisuguseid puudulikke ehitusprojekte tehnikutelt ja joonestajatelt, kes vastutustundeta eriteadlastelt on hankinud kutseõigusliku allkirja. Sää-

Tartu VI, lk. 131